

nos i Grundloven, er der Forsamlingsfrihed, Foreningsfrihed, Ordets Frihed og en Række af Friheder, som ere nedlagte i Grundloven, for de menige Medlemmer i Folketirken til at samvirke og danne et kirkeligt Liv paa Grundlag af Folketirken (Høgsbrø: Fife Menigheder!) Der er kun een Menighed, og disse Menigheder, der ere fordelte rundt omkring i Landet, kunne virke, naar de ville, og ethvert Medlem i Menigheden har en Menighedsret, som Folketirken aldeles ikke kan berøve ham.

Bojsen: Der er en tidligere Uttring af mig, som har givet Anledning til flere Gjentagelser og ligesaa mange Misforstaaelser. Jeg har allerede tidligere haft Leilighed til at modsigte dette, men maa gøre det igjen. Naar jeg har talt om at gjøre Skridtet fuldt ud, har jeg dermed udelukkende ment det Skridt, naar der var Spørgsmaal om at give Menighederne den fulde Flertalsret; at man ikke burde indskrænke Retten ved at standse ved Enstemmighed eller $\frac{3}{4}$ af dens Medlemmer, men tage det Skridt helt ud at anerkjende Flertallets Ret. At der ved Siden af er Tale om at gjøre andre Skridt, og det er et ganske andet Skridt, det ærede Medlem taler om, at gjøre Folketirken til en Frikirke, forekommer mig indlysende; det er Skridt, som jeg for mit Vedkommende, i alt Fald naar ikke Forholdene ville forandre sig betydelig i Fremtiden, ikke kan være med til. Men jeg har kun talt om dette ene Skridt, at lægge en anerkjendt Ret i Flertallets Haand.

Winther: Da jeg hører, at alle de Erklæringer, som vi jo for Resten have hørt saa tidt, om de forskjellige Medlemmers Standpunkt nu komme frem igjen, vil jeg dog heller ikke undlade at sige, af hvilken Grund jeg ikke kan gaa med til denne Lov. Det kan meget gjerne være, at, dersom Folketirken var udfølt fra Sammenhængen med Staten, og hvis jeg saa skulde have en Stemme med i en ved en Forfatning indstiftet kirkelig Repræsentation; jeg saa vilde kunne gaa ind paa et saadant Lovforslag som det, der er foreslaaet af det ærede Medlem for Præste Amtets 6te

Balgkreds (Bojsen), det er meget muligt, uagtet det ikke er gaaet til den Konsekvens, til den Iderlighed, som jeg tror, at det egentlig burde gjøre. Men, hvad der for mig er Bausfæltigheden, er, at jeg endnu ikke i alle de Dødsninger, der ere fremkomne fra forskjellige ærede Medlemmer, har kunnet naae til at begribe, at denne Forsamling med Rette — jeg taler ikke om den juridiske Ret, den grundlovmæssige Ret, men om den moralske Ret — kan give sig af med at give Lov om, paa hvilken Maade Folketirkens Samfund skal vælge sine Lærere. Det er dog den vigtigste af alle de Gjerninger, som dette Samfund kan foretage sig, hele dets Livs Udvikling beror jo dog væsentlig paa, af hvilken Beskaffenhed Lærerne i Samfundet ere, og saa siger jeg, at jeg ikke kan forstaa, at man i en Forsamling som denne, hvor man kan sidde, uagtet man aldeles ikke er Medlem af Folketirken — man kan jo bekjende sig til den mosaiske Tro eller være uden Trosbekjendelse, som sagt, kan være aldeles fjernet fra Folketirken — vil gribe ind i dens Anliggender; det forekommer mig, at der er noget Hjerteløst overfor en virkelig levende Folketirke i, at Andre saaledes gribe ind i dette Forhold med, hvad jeg kan kalde en profan Haand. Det er derfor, at jeg hverken vil stemme for det ene eller det andet Forslag, og jeg skal aldrig, hvis jeg fremdeles vedbliver at være Medlem af Rigsdagen, stemme for en saadan Lov, førend vi have faaet en kirkelig Forfatningslov — den vil jeg stemme for. Denne Bemærkning gjør jeg til det ærede Medlem for Svendborg Amtets 3die Balgkreds (S. A. Hansen), som en Gang opfordrede mig ligesom det ærede Medlem for Aalborg Amtets 1ste Balgkreds (Zahle) til at fremkomme med Forslag. Jeg agter ikke at fremkomme med noget saadant Forslag, men det forekommer mig, at Regjeringen har en i Grundloven liggende Dødsdring til at fremkomme med Forslag om at faae Kirkens Forfatning ordnet ved Lov, og da er det vor Pligt efter Grundloven at deltage i at sætte Kirken og Staten i det rette Forhold til hinanden, udløse dem af den efter min Mening sørgelige Sammenblanding, hvori de nu ere.